

Opinions dels professionals de l'atenció primària sobre la prevenció secundària del consumo de alcohol

Rosa Freixedas Casaponsa

7 octubre 2010

Introducció

- 2° factor de risc de morbi-mortalitat a Europa després del tabac.
- Repercussions econòmiques molt elevades
- Prevalença en població atesa en centres de salut: 20%.
- Baixa implantació del cribratge: dificultats.

Objectius

Objectiu general

- Conèixer les opinions, actituds i pràctiques dels professionals de medicina i d'infermeria d'atenció primària alhora d'intervenir sobre els problemes relacionats amb el consum d'alcohol a la consulta.

Objectius específics

- Identificar les dificultats que els professionals de primària perceben alhora de intervenir en l'alcohol.
- Conèixer la capacitació dels professionals de primària sobre els problemes relacionats amb l'alcohol.
- Identificar el perfil professional de bona pràctica clínica relacionada amb el cribratge sobre alcohol a l'atenció primària.

Material i Mètodes (I)

- Estudi observacional, descriptiu i transversal realitzat durant els mesos de març-maig 2010
- Centres d'atenció primària l'ICS (Baix Llobregat, Barcelona, Metropolitana Nord i Lleida ciutat)
- Medicina de família i diplomats d'infermeria d'atenció primària.
- Enquesta anònima autoadministrada, d'elaboració pròpia (basada en SAAPPQ)
- Prova pilot realitzada al juny 2009.

Material i Mètodes (II)

- Mostreig no aleatori en bola de neu.
- Un referent per centre
- Càlcul mostra: programa Granmo 5.2
  - estimació poblacional de la mitjana més desfavorable (50%) amb un nivell de confiança del 95% error alfa 5%, precisió $\pm 0,25$ i desviació estàndard 2,2
  - Tassa de pèrdues 20%
  - Mostra necessària de 372 professionals
- Distribució a 792 professionals (385 metges de família, 383 infermeres i 24 metges interns residents).

Material i Mètodes (III)

Variables de l'estudi

- Coneixements sobre:
  - Unitat de Beguda Estàndard (UBE) = 10gr alcohol
  - Consum de risc en homes: > 4 UBE /dia
  - Consum de risc en dones: > 2-2,4 UBE /dia

- Opinions i actituds dels professionals (escala Liker, 1 a 10)
- Facilitadors i obstacles percebuts per professionals (escala Liker, 1 a 10)
- Activitat assistencial, número de diagnòstics i consells realitzats en una setmana de treball
- Formació continua sobre alcohol.
- Dades demogràfiques: edat, professió, temps treball AP.

Material i Mètodes (IV)

Pla d'anàlisi estadístic

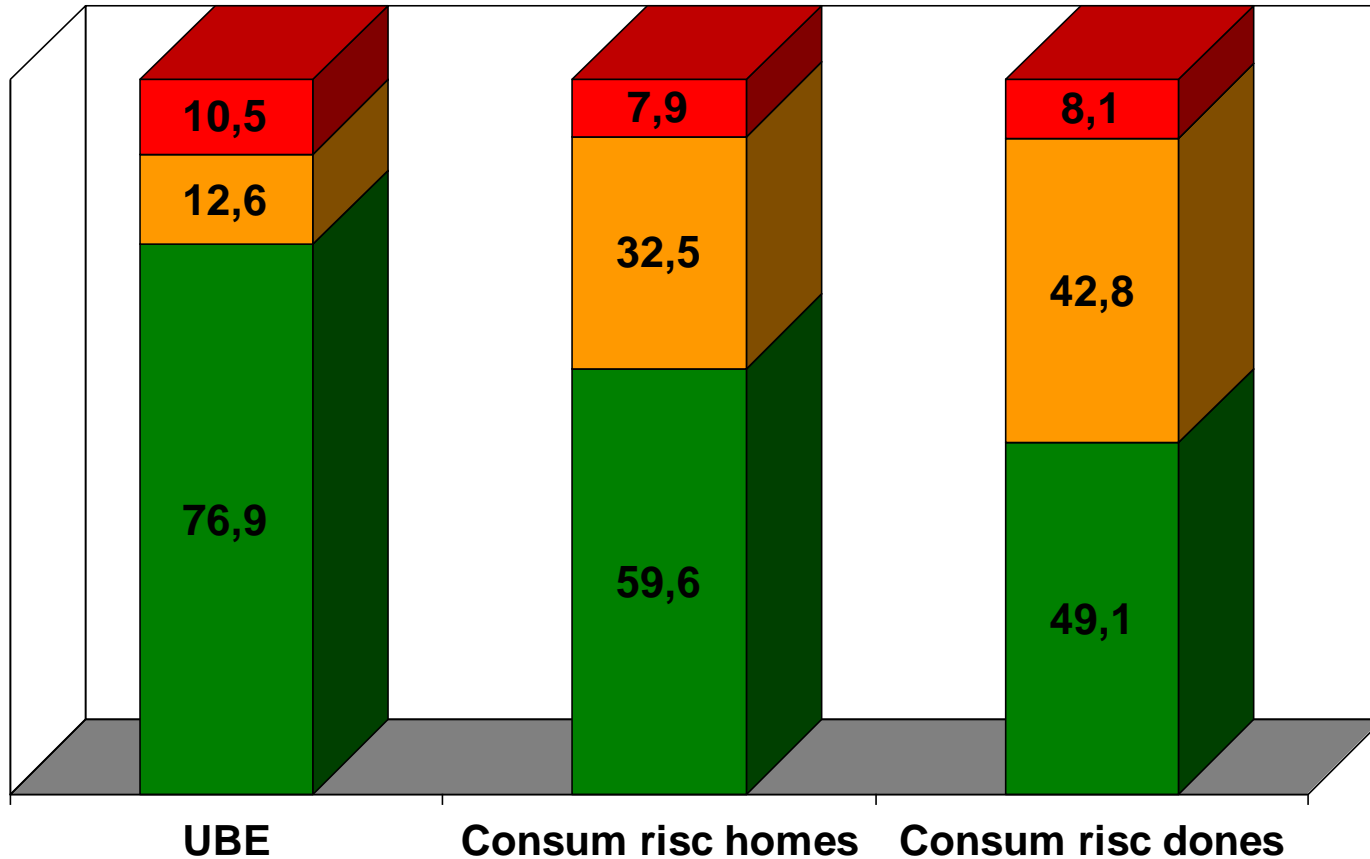
- Descripció
  - Variables categòriques: proporció (%)
  - Contínues: mitjana $\pm$ DS

- Inferència
  - Categòriques: χ^2
  - Contínues: t Student

- Comparació de respostes
  - Per categoria professional
  - Per grau de cribratge
  - Per nivell de coneixements

Resultats

	Resultats
Taxa de resposta	57,8% (n = 458)
Professió n (%)	
Medicina de família	240 (53,3)
Infermeria	199 (44,2)
Resident de Medicina de Família	11 (2,4)
Gènere n (%)	
Home	101 (22,4%)
Dona	349 (77,6%)
Edat anys (mitjana DE)	43,41 9,42
Medicina de família	43,27 8,57
Infermeria	44,24 10,12
Resident de Medicina de Família	30,5 3,72
Anys exercici (mitjana DE)	14,18 8,92
Medicina de família	14,6 8,5
Infermeria	14,3 9,3
Resident de Medicina de Família	2,9 1,04

Nivell de coneixements

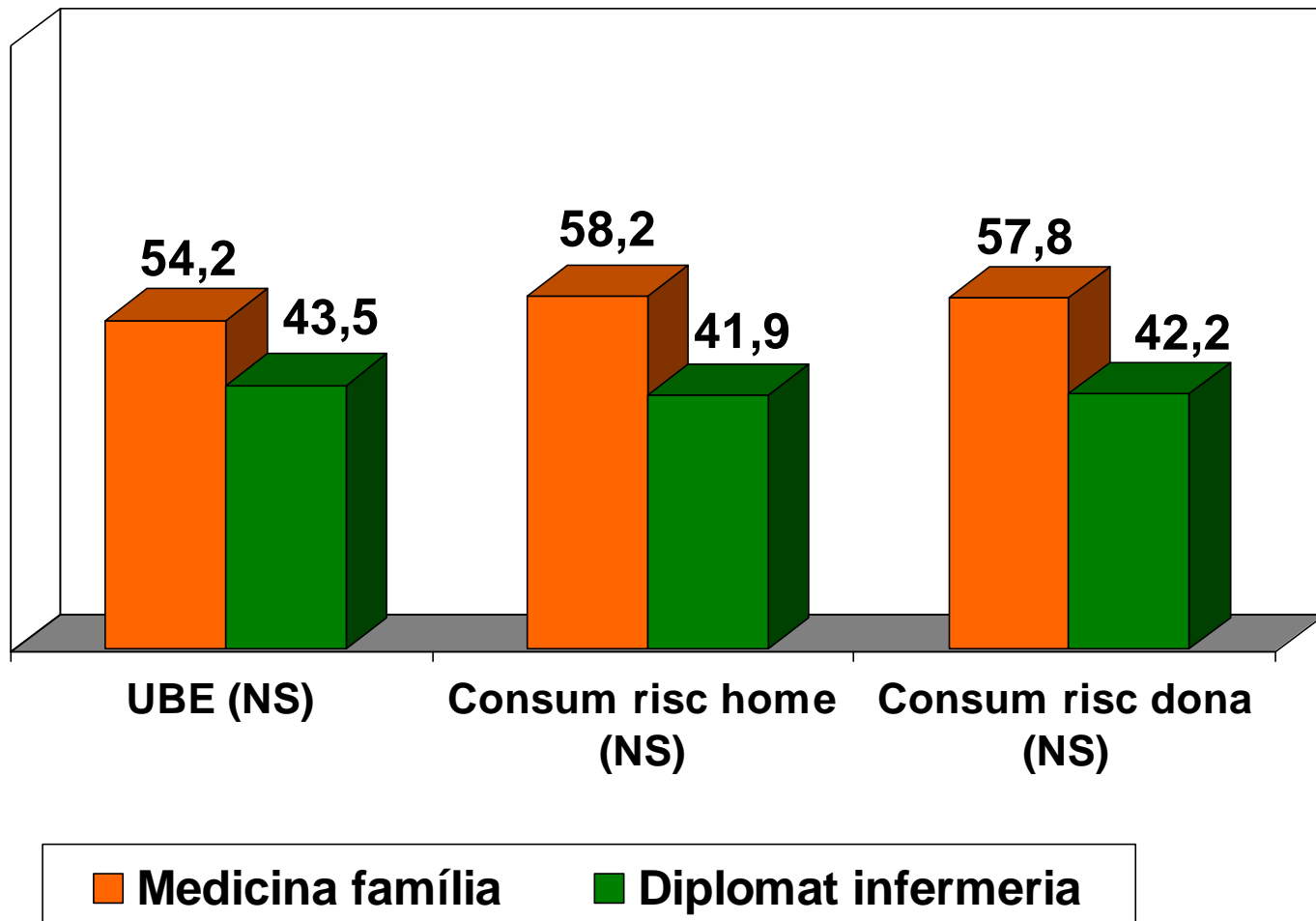

■ Correcte

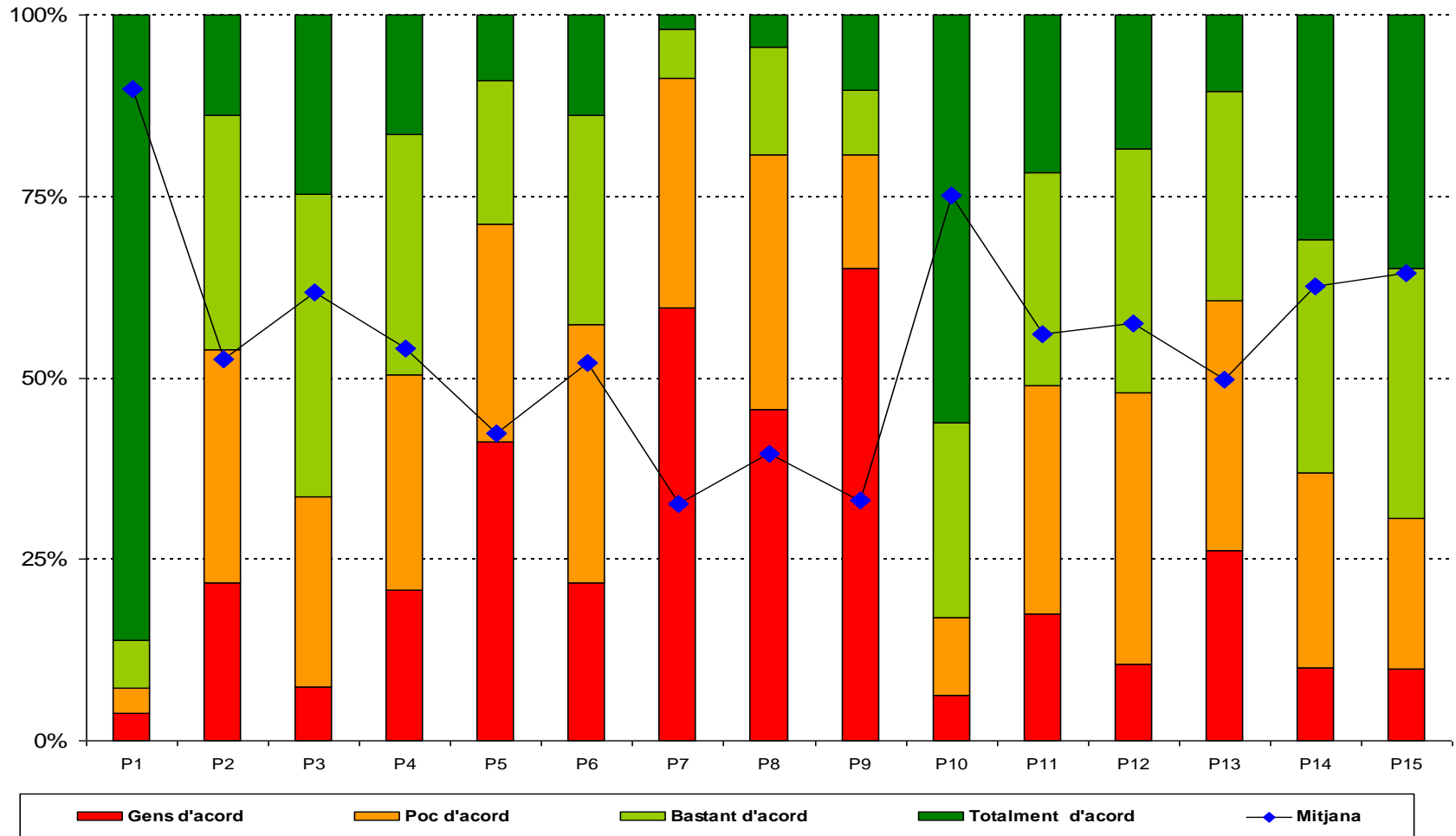
■ Incorrecte

■ NC

Coneixements correctes segons professió

Opinions relacionades amb intervenció a l'atenció primària

P1: Cribratge alcohol SI preventiva AP

P2: Tinc temps suficient parlar consum

P3: Tinc coneix-habilitat consumidor risc

P4: Coordinació bona amb Serveis Especialit

P5: Intervenció consum risc senzilla

P6: Professionals AP podem resoldre consum risc

P7: Intervenció SDA senzilla

P8: Professionals AP podem resoldre SDA

P9: Cribratge alcohol NO preventiva AP

P10: Interès rebre formació alcohol

P11: Tenim altres prioritats

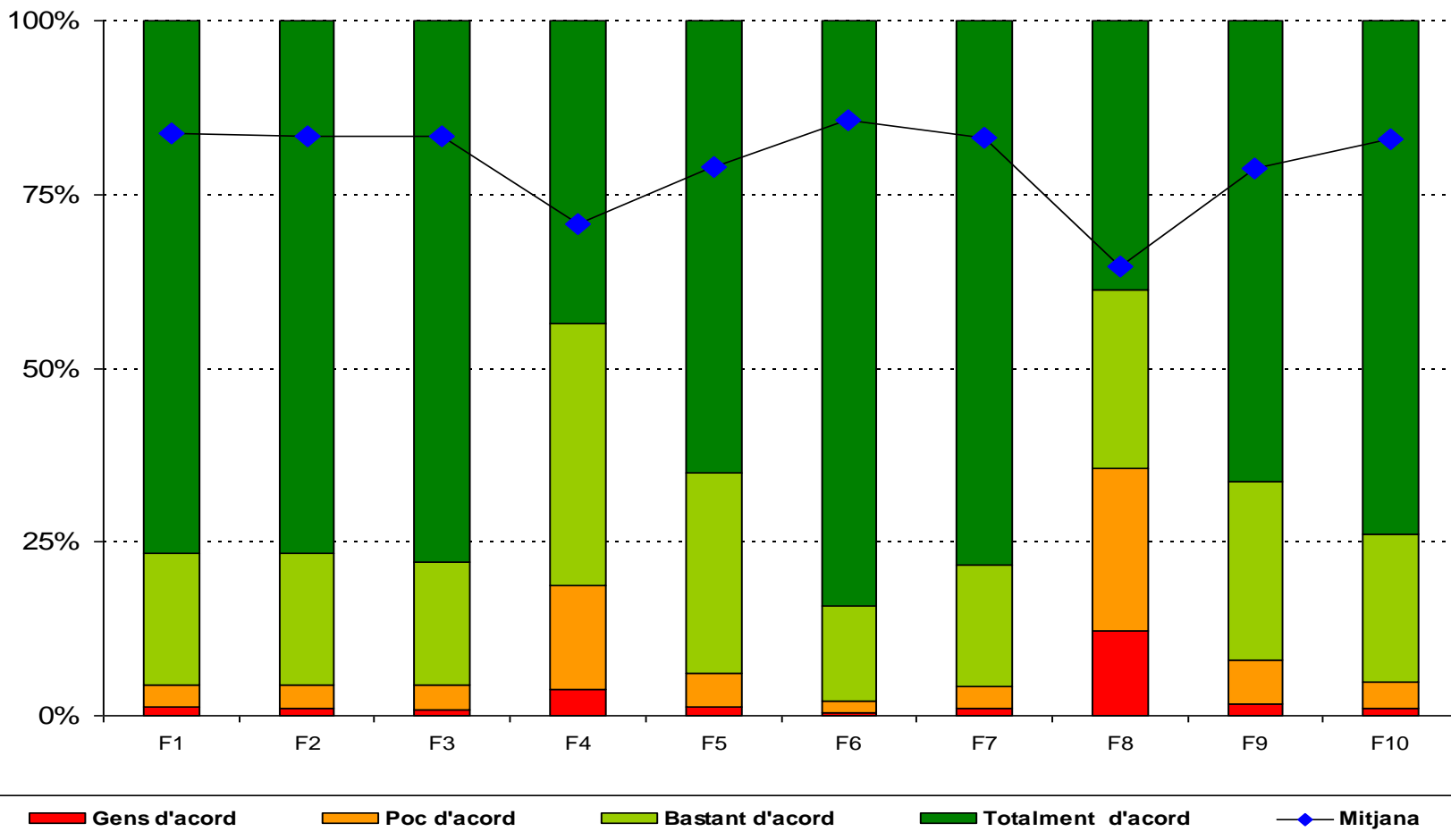
P12: Intervenció problemes alcohol bons resultats

P13: Em sento ben format per intervenir alcohol

P14: Em sento prou motivat per intervenir alcohol

P15: Fàcil donar consell reduir consum

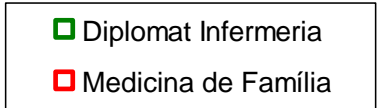
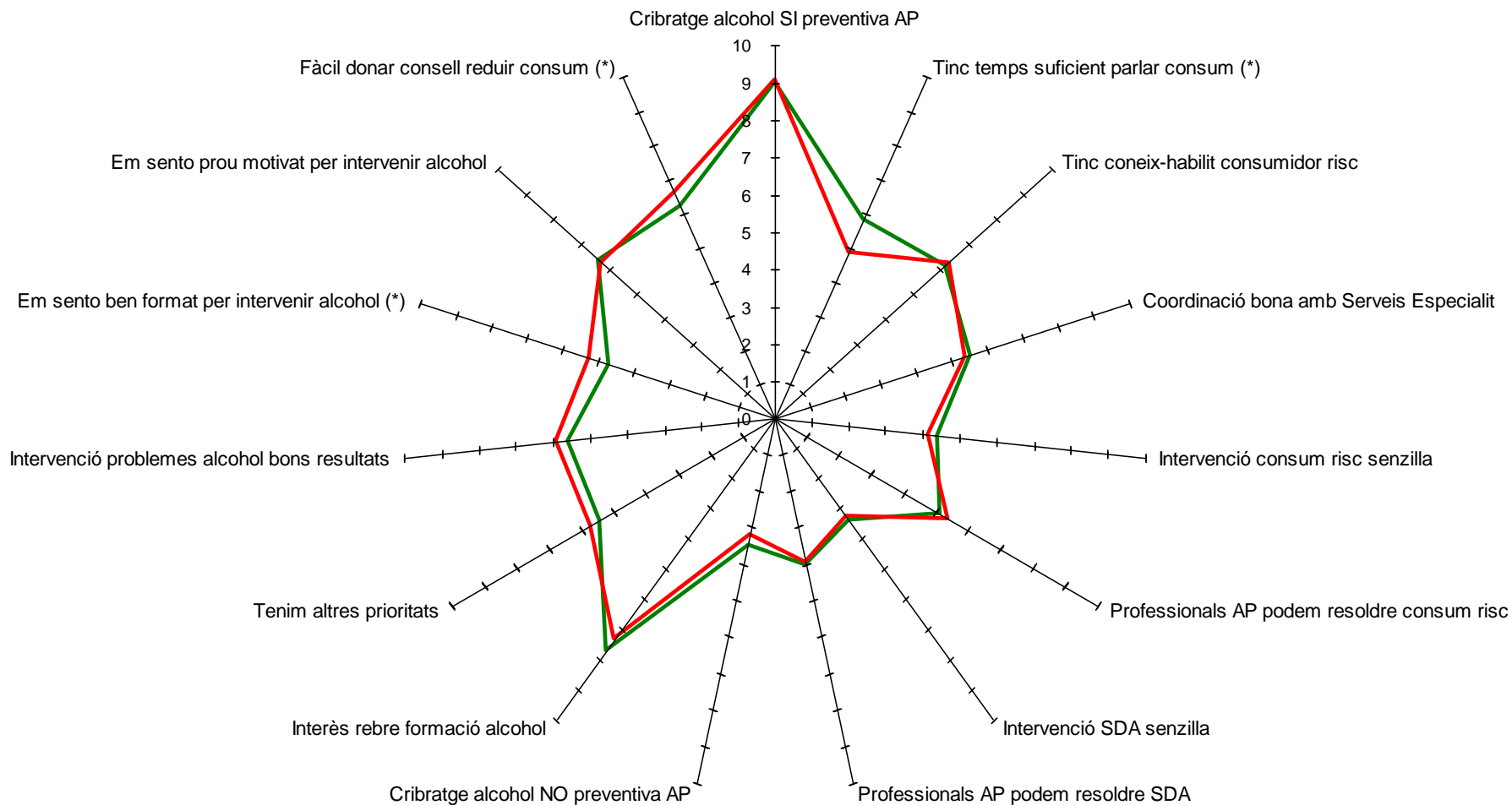
Opinions relacionades amb facilitadors i obstacles

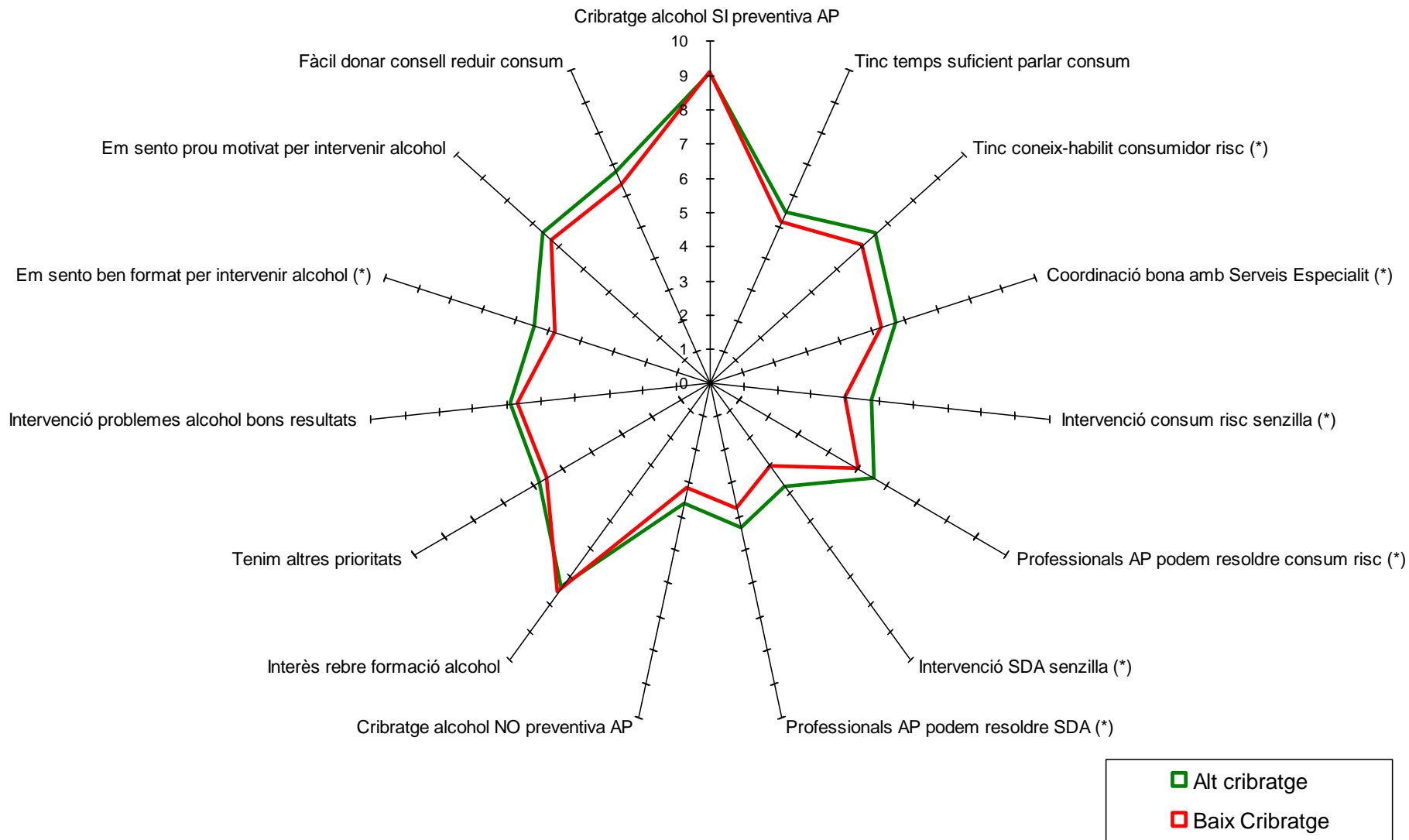
F1: La formació continuada
F2: La pressió assistencial del centre
F3: La motivació dels professionals
F4: Els recursos material
F5: Guies clíniques i/o protocols

F6: La relació professional pacient
F7: L'experiència del professional
F8: El propi consum del professional
F9: L'acceptació d'alcohol a la societat
F10: Coordinació amb CAS i/o Salut Mental

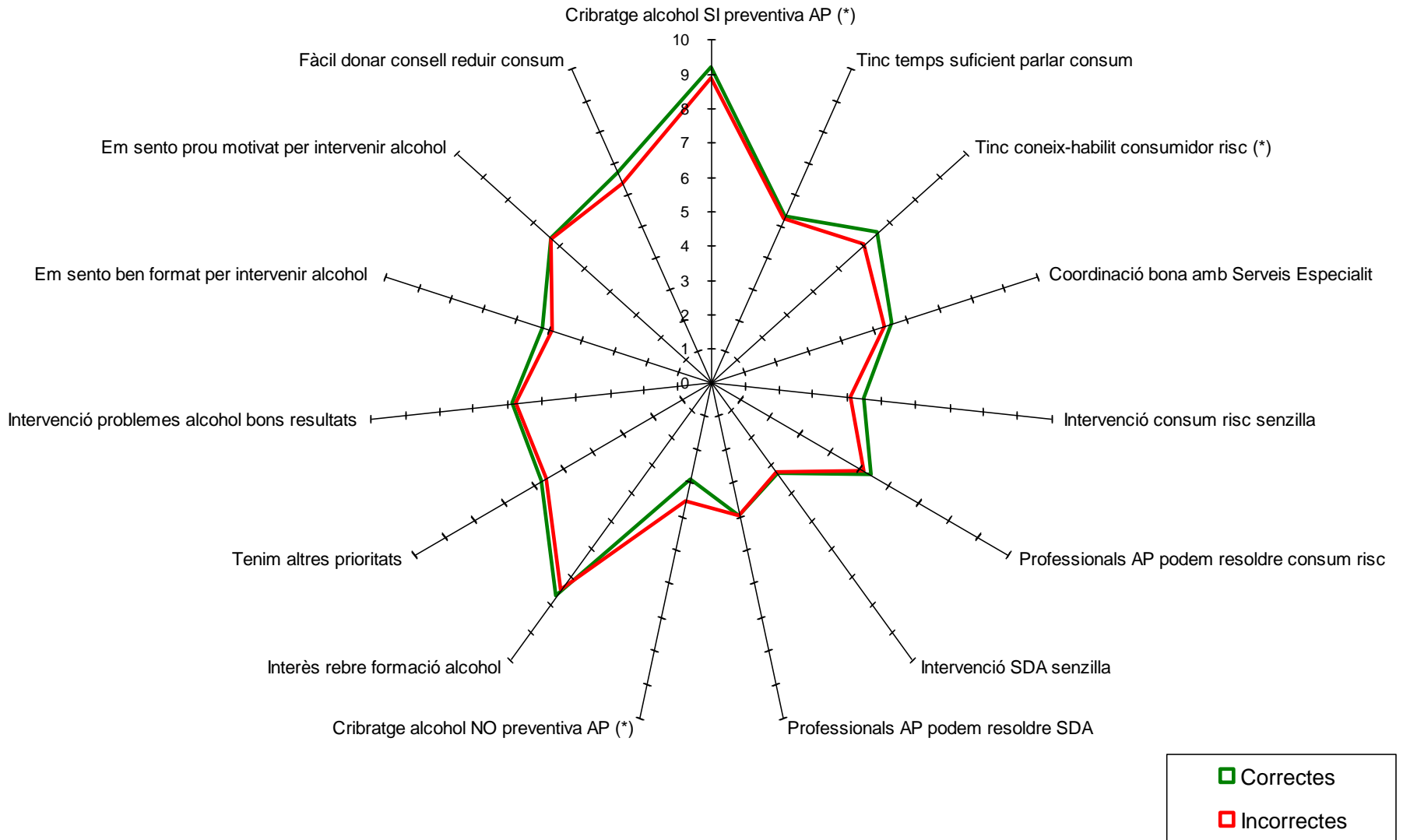
Opinions relacionades amb intervenció a l'atenció primària segons professió

Opinions relacionades amb intervenció a l'atenció primària segons grau de cribratge

Opinions relacionades amb intervenció a l'atenció primària segons coneixements

Limitacions

- S'ha utilitzat un mostreig no aleatori → biaix → ajuts dels referents
- No han contestat (taxa no resposta 42,2%)
  - interès pel tema
  - saturació enquestes
- Enquesta d'elaboració pròpia

Conclusions

- El cribratge d'alcohol és considerada una activitat pròpia de l'atenció primària.
- La intervenció en problemes relacionats amb alcohol no és senzilla.
- La formació i disposar de guies de pràctica clínica son elements bàsics.
- La pressió assistencial i la relació professional-pacient es consideren elements importants alhora d'intervenir.
- Un nombre elevat de professionals considera que tenim altres prioritats a la consulta.

Gràcies!!

24470rfc@comb.cat